

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Maksātspēja Un Bankrots](#) > [Germany](#)

Maksātspēja un bankrots

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Vācija

levads

Tiesību normas, ar kurām regulē maksātspēju un maksātspējas procesu, Vācijā ir nostiprinātas Maksātspējas kodeksā (*Insolvenzordnung — InsO*), kas stājās spēkā 1999. gada 1. janvārī. Maksātspējas kodekss atšķiras no citiem procesuālajiem noteikumiem, jo tajā ir ietvertas ne tikai procesuālās, bet arī materiālās tiesību normas. Piemēram, normas, kas nosaka maksātspējas procesa ierosināšanas sekas, ir materiālās normas (*InsO* 80.–147. pants).

Maksātspējas kodeksa galvenais mērķis ir parādnieka kreditoru prasījumu kolektīva apmierināšana, vai nu pārdojot parādnieka aktīvus un sadalot no pārdošanas gūtos ienākumus, vai arī panākot alternatīvu vienošanos, kas izklāstīta maksātspējas plānā, īpaši ar mērķi saglabāt uzņēmuma darbību (*InsO* 1. panta pirmais teikums). “Kolektīvā prasījumu apmierināšana” (*gemeinschaftliche Befriedigung*) nozīmē to, ka kreditoru prasības principā tiks apmierinātas proporcionāli viņu prasījumiem. Turklāt maksātspējas process ir paredzēts tam, lai sniegtu godprātīgiem parādniekiem iespēju atbrīvoties no atlikušajiem parādiem (*InsO* 1. panta otrais teikums).

Papildus principam par vienlīdzīgu attieksmi pret kreditoriem Vācijas maksātspējas procesā noteicošs ir kreditoru autonomijas princips (*Gläubigerautonomie*). Kreditoriem ir nodrošinātas plašas pilnvaras veidot procesu, īpaši attiecībā uz to, kā tiek realizēti parādnieka aktīvi. Kreditori lemj arī par konkrēto maksātspējas procesa veidu, jo papildus standarta procesam kodeksā ir paredzēta iespēja nodrošinātiem un parastiem kreditoriem izmantot autonomijas tiesības un sagatavot no Maksātspējas kodeksa normām atšķirīgu maksātspējas plānu, lai veiktu maksātspējīgā parādnieka mantas pārdošanu, sadali atbilstošajām personām, noteiktu maksātspējas procesa gaitu un parādnieka atbildību pēc maksātspējas procesa pabeigšanas. Maksātspējas plāns ir īpaši svarīgs uzņēmuma reorganizācijas gadījumā, lai gan tas var nodrošināt arī uzņēmuma likvidācijas satvaru.

Vācijas tiesību akti par maksātspējas procesu paredz arī vienotības principa ievērošanu. Tas nozīmē, ka Reorganizācijas un likvidācijas likumā (*Gesetz für Sanierung und Liquidation*) nav paredzēti atsevišķi procesa veidi. Gan likvidāciju, gan reorganizāciju var veikt vai nu standarta procesā, vai maksātspējas plāna procesā.

Ja tiek veikta uzņēmuma reorganizācija, uzmanība jāpievērš arī Likumam par uzņēmumu stabilizācijas un pārstrukturēšanas regulējumu (*Gesetz über den Stabilisierungs- und Restrukturierungsrahmen für Unternehmen*, pazīstams arī kā *Unternehmensstabilisierungs- und -restrukturierungsgesetz* jeb *StaRUG*), kas stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī. *StaRUG* piedāvā virkni instrumentu, kas paredzēti, lai ļautu grūtībās nonākušam uzņēmumam, kurš vēl nav maksātspējīgs vai kura parādsaistības nav pārmērīgas, tikt reorganizētam, pamatojoties uz pārstrukturēšanas plānu, ko akceptējusi lielākā daļa kreditoru, neizmantojot *InsO* paredzēto maksātspējas procesu. Kopš 2022. gada 17. jūlija *StaRUG* paredzēto procedūru pēc pieteikuma saņemšanas ir iespējams īstenot publiski, proti, informācija par tiesas iecelšanas un tiesas nolēmumu kārtību, vietu un laiku tiek publicēta reorganizācijas portālā saskaņā ar *StaRUG* 84., 85. un 86. pantu. Tādējādi tā atbilst arī maksātspējas procesa nosacījumiem 2015. gada 20. maija Regulas (ES) 2015/848 par maksātspējas procedūrām (“ES Maksātspējas regula”) 1. panta 1. punkta nozīmē.

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

Maksātnespējas procesu var ierosināt attiecībā uz jebkurai juridiskai vai fiziskai personai piederošiem aktīviem, pat ja šāda persona neveic komercdarbību vai profesionālu darbību kā pašnodarbināta persona. (Fiziskas personas, kas neveic šādu darbību, sauc par "patērētājiem"). Maksātnespējas procesu var ierosināt arī attiecībā uz aktīviem, kuri pieder sabiedrībai, kas nav tiesību subjekts (piemēram, pilnsabiedrībai (*offene Handelsgesellschaft*) vai komandītsabiedrībai (*Kommanditgesellschaft*)), vai atsevišķiem līdzekļiem, piemēram, attiecībā uz mirušas personas mantu. Juridiskām personām, uz kurām attiecas publiskās tiesības, ir piemērojama *InsO* 12. pantā noteiktā īpašā norma, kas paredz, ka maksātnespējas procesu nedrīkst ierosināt attiecībā uz aktīviem, kuri pieder federālajai valdībai vai federālajai zemei (*InsO* 12. panta 1. punkta 1. apakšpunkts).

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

Maksātnespējas procesu var ierosināt tikai ar pieteikumu, nevis automātiski jebkura valsts iestāde. Pieteikumu var iesniegt parādnieks vai kreditors. Lai pasargātu tiesu un parādnieku pret priekšlaicīgi iesniegtiem pieteikumiem vai tādiem pieteikumiem, kuru vienīgais mērķis ir izraisīt kaitējumu, kreditoram, kas iesniedz pieteikumu, ir ticami jāpierāda, ka pastāv pamats maksātnespējai un ka kreditoram tik tiešām ir prasījums pret parādnieku.

Ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir maksātnespējīga, tās vadības institūcijām ir jāiesniedz pieteikums; pretējā gadījumā tām tiks piemēroti sodi. Ja šī prasība tiek pārkāpta, kreditori, iespējams, varēs ierosināt prasību par zaudējumu atlīdzību. Uz krīzē nonākušiem parādniekiem, kas rīkojas pretlikumīgi, noteiktos gadījumos var attiekties kriminālvajāšana (Kriminālkodeksa (*Strafgesetzbuch*) 283. pants un turpmākie panti).

Maksātnespējas procesa ierosināšanas iemesls parasti ir nespēja veikt norēķinus. Parādnieks nespēj veikt norēķinus tad, ja tas nespēj pildīt maksājumu saistības, kam iestājies termiņš. Parasti pieņem, ka ir iestājusies maksātnespēja, ja parādnieks ir pārtraucis veikt maksājumus (*InsO* 17. panta 2. punkts). Ja parādnieks ir juridiska persona vai uzņēmums, kurā neviens no partneriem nav fiziska persona ar neierobežotu atbildību, procesu var ierosināt arī pārmērīgu parādsaistību dēļ. Parādnieka parādsaistības ir pārmērīgas, ja tā aktīvi vairs nenosedz faktiskās saistības, izņemot gadījumus, kad pastāv liela iespējamība, ka pie esošajiem apstākļiem uzņēmums turpinās darboties turpmākos 12 mēnešus (*InsO* 19. panta 2. punkts). Ja, ņemot vērā apstākļus, uzņēmuma turpmākas darbības iespējamība ir liela, tas ir jāņem par pamatu, novērtējot parādnieka aktīvu vērtību. Parādnieks pieteikumu var iesniegt arī tad, ja tas nenovēršami nespēs veikt norēķinus (*InsO* 18. panta 1. punkts). Uzskata, ka parādnieks nenovēršami nespēs veikt norēķinus, ja ir liela iespējamība, ka tas nespēs pildīt esošās maksājumu saistības noteiktajā termiņā (*InsO* 18. panta 2. punkts). Lai novērtētu, vai parādniekam draud nenovēršama nespēja veikt norēķinus, parasti par pamatu ņem 24 mēnešu prognozēšanas periodu. Lai ierosinātu procesu, ir jānodrošina arī maksātnespējas procesa izmaksu segšana. Tāpēc maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikums tiek noraidīts, ja pastāv liela iespēja, ka parādnieka aktīvi nebūs pietiekami, lai segtu procesa izmaksas (*InsO* 26. panta 1. punkta pirmais teikums).

Ja nosacījumi ir izpildīti, par maksātnespēju atbildīgā tiesa jeb maksātnespējas tiesa (*Insolvenzgericht*) pieņem nolēmumu par maksātnespējas procesa ierosināšanu un tas tiek publicēts. Tiesa internetā sniedz publisku paziņojumu (<http://www.insolvenzbekanntmachungen.de/>). Nolēmumā par maksātnespējas procesa ierosināšanu tiesa aicina parastos kreditorus noteiktā termiņā iesniegt savus prasījumus maksātnespējas administratoram. Lēmumā nosaka tādas sapulces datumu, kurā kreditori, pamatojoties uz maksātnespējas administratora ziņojumu, lemj par maksātnespējas procesa virzību, kā arī nosaka pārbaudes sēdes datumu, kad tiks pārbaudīti iesniegtie prasījumi (*InsO* 29. panta 1. punkts).

Kā jau minēts ievadā, Maksātnespējas kodeksā nav paredzēts atsevišķa veida process reorganizācijai un likvidācijai. Papildus standarta procesam kodeksā ir paredzēta iespēja izveidot maksātnespējas plānu, kas paredzēts likvidācijai vai reorganizācijai.

Tā kā maksātnespējas tiesai var būt vajadzīgs zināms laiks, lai pārbaudītu, vai ir izpildīti procesa ierosināšanas nosacījumi, tiesa sākotnēji noteiks visus pagaidu pasākumus, ja tādi būs nepieciešami, lai novērstu jebkādas parādnieka finanšu stāvokļa izmaiņas, kuras varētu kaitēt kreditoriem, pirms tiek pieņemts nolēmums par iesniegto pieteikumu (*InsO* 21. panta 1. punkta pirmais teikums). Praksē tiesa ieceļ pagaidu maksātnespējas administratoru (*vorläufiger Insolvenzverwalter*), kas var būt administrators vai nu ar "ierobežotām", vai ar "visaptverošām" pilnvarām. Ja ir iecelts pagaidu maksātnespējas administrators ar ierobežotām pilnvarām,

parādnieks saglabā atsavināšanas tiesības un administratora individuālos pienākumus nosaka tiesa, taču tie nevar pārsniegt pienākumus, kādi ir pagaidu maksātnespējas administratoram ar visaptverošām pilnvarām (*InsO* 22. panta 2. punkta otrais teikums). Piemēram, tiesa var norīkot, ka parādnieka atsavināšanas tiesības ir spēkā tikai ar administratora piekrišanu. Atšķirībā no gadījuma, kad iecelts pagaidu maksātnespējas administrators ar visaptverošām pilnvarām, pagaidu maksātnespējas administratora ar ierobežotām pilnvarām iecelšanas rezultātā netiek pārtraukta vēl neizšķirto juridisko strīdu izskatīšana (Federālās tiesas 1999. gada 21. jūnija spriedums — II ZR 70/98, 4. punkts). Pagaidu maksātnespējas administratora pilnvaras ir visaptverošas, ja tiesa nosaka vispārēju aizliegumu, kas liedz parādniekam veikt atsavināšanu, tādējādi tiesības rīkoties ar parādnieka īpašumu un veikt tā atsavināšanu ir piešķirtas administratoram (*InsO* 22. panta 1. punkta pirmais teikums).

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Maksātnespējīgā parādnieka manta (*Insolvenzmasse*) ietver procesa ierosināšanas brīdī parādniekam piederošos aktīvus un procesa laikā (t. i., līdz procesa pabeigšanas vai izbeigšanas brīdim) no jauna iegūtos aktīvus. Manta neietver strikti personiskas parādnieka tiesības vai priekšmetus, kas nav pakļauti apķīlāšanai, jo uz tiem arī neattiektos individuālais izpildes process. Piemēram, gūtie ienākumi ir maksātnespējīgā parādnieka manta tikai tādā apmērā, kas pārsniedz parādnieka minimālo iztikas līmeni. Maksātnespējas administratora atbrīvotie aktīvi arī ietilpst parādnieka aktīvos, kas nav apķīlājami.

Vācijas tiesību sistēmā tiesības pārvaldīt vai atsavināt aktīvus, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, principā tiek nodotas maksātnespējas administratoram procesa ierosināšanas laikā (izņēmums: tāda parādnieka pārvaldība, kas saglabā valdījuma tiesības (*Eigenverwaltung*), *InsO* 270. pants un turpmākie panti), līdz ar to maksātnespējas administratoram ir pienākums, piemēram, sniegt nodrošinājumu par labu aizdevējiem, kuri piešķir finansējumu parādniekam, kas saglabā valdījuma tiesības. Īpaši svarīgu darījumu — piemēram, aizdevuma līguma, kas uzliek būtiskus apgrūtinājumus maksātnespējīgā parādnieka mantai — gadījumā maksātnespējas administratoram ir jāsaņem kreditoru sapulces vai ieceltas kreditoru komitejas apstiprinājums (*InsO* 160. pants). Maksātnespējas administratora noslēgto aizdevumu saistības un citas saistības ir saistības, kas attiecas uz mantu un ko sedz no mantas prioritāri, t. i., pirms parasto kreditoru prasījumiem. Tādējādi tiek nodrošināts, ka pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas līgumpartneri ir gatavi sadarboties ar maksātnespējīgo parādnieku.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?

Ņemot vērā to, ka līdz ar maksātnespējas procesa ierosināšanu maksātnespējas administrators parasti uzņemas svarīgu lomu (izņēmums: tāda parādnieka pārvaldība, kas saglabā valdījuma tiesības), šajā procesa posmā maksātnespējas tiesai būtībā ir uzraudzības un virzības pilnvaras (sk. *InsO* 58. un 76. pantu) (papildus īpašām pilnvarām, piemēram, maksātnespējas plāna procesā vai saistībā ar tāda parādnieka pārvaldību, kas saglabā valdījuma tiesības). Tiklīdz maksātnespējas process ir ierosināts, galveno lēmumu pieņemšana (par pārdošanu, likvidāciju, reorganizāciju un maksātnespējas plānu) ir kreditoru ziņā. Savukārt tiesai ir īpašas pilnvaras un uzdevumi procesa ierosināšanas posmā. Tā pieņem nolēmumus par ierosināšanu, pagaidu aizsardzības pasākumiem un maksātnespējas administratora iecelšanu. Tiesa ir atbildīga arī par maksātnespējas administratora uzraudzību. Tā uzrauga tikai administratora rīcības likumīgumu, nevis vēlamību, un tā nevar sniegt norādījumus. Lai sekmētu maksātnespējas procesu, maksātnespējas tiesas nolēmumus var pārsūdzēt tikai tad, ja kodeksā ir paredzēta tūlītēja pārsūdzība (*sofortige Beschwerde*) (sk. *InsO* 6. panta 1. punktu). Tūlītēju pārsūdzību rakstiski vai mutiski var iesniegt vai nu pašā maksātnespējas tiesā, vai apgabaltiesā (*Landgericht*), kuras padotībā ir maksātnespējas tiesa, proti, tiesas kancelejā (*Geschäftsstelle*). Tūlītējai pārsūdzībai nav apturošas ietekmes. Tomēr tiesa, kas izskata pārsūdzību, vai maksātnespējas tiesa var noteikt īslaicīgu izpildes atlikšanu.

Maksātnespējas administrators ir svarīgākais maksātnespējas procesa dalībnieks. Par maksātnespējas administratoriem var iecelt tikai fiziskas personas, nevis juridiskas personas (*InsO* 56. panta 1. punkta pirmais teikums). Šo amatu var pildīt juristi, grāmatveži vai nodokļu konsultanti. Pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas tiesības pārvaldīt un atsavināt parādnieka īpašumu tiek nodotas maksātnespējas administratoram

(*InsO* 80. panta 1. punkts). Maksātnespējas administratoram ir pienākums izslēgt no aktīviem, kurus tas konstatē uz maksātnespējas procesa ierosināšanas brīdi, tādus vienumus, kas nav parādnieka īpašums. Tam ir jānodod arī parādnieka aktīvu vienumi, kas pieder parādnieka aktīviem saskaņā ar saistību tiesībām, taču vēl nav iekļauti parādnieka aktīvos maksātnespējas procesa laikā, ja tāds ir ierosināts. Šādi apzināti parādnieka aktīvi veido maksātnespējīgā parādnieka mantu (*Insolvenzmasse*, *InsO* 35. pants), kuru maksātnespējas administrators pārdos un no kuras tiks apmierināti kreditoru prasījumi. Maksātnespējas administratoram ir arī šādi pienākumi:

- algu izmaksa maksātnespējīgā parādnieka darbiniekiem,
- lēmuma pieņemšana par to, vai turpināt vai izbeigt neizšķirtus juridiskus strīdus (*InsO* 85. pants un turpmākie panti) un kā rīkoties ar līgumiem, kas nav pilnībā izpildīti (*InsO* 103. pants un turpmākie panti),
- pārskata izstrāde par aktīviem un saistībām (*InsO* 153. panta 1. punkta pirmais teikums),
- tādu darījumu apstrīdēšana, kas noslēgti pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas un kas, visticamāk, būtu neizdevīgi parastajiem kreditoriem (*InsO* 129. pants un turpmākie panti).

Maksātnespējas administratoru uzrauga maksātnespējas tiesa (*InsO* 58. panta 1. punkts). Ja tiek izveidota kreditoru komiteja, tā sniedz atbalstu un pārrauga maksātnespējas administratora pienākumu izpildi (*InsO* 69. panta pirmais teikums).

Pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas, kad maksātnespējas administratoram ir piešķirtas tiesības atbrīvoties no parādnieka mantas, administrators principā var netraucēti atbrīvoties no maksātnespējīgā parādnieka mantā ietilpstošajiem aktīviem. Pastāv ierobežojumi, kas attiecas uz īpaši svarīgiem darījumiem, piemēram, uzņēmuma vai visu krājumu pārdošanu. Šādiem īpaši svarīgiem darījumiem ir nepieciešams kreditoru sapulces vai kreditoru komitejas apstiprinājums. Tomēr tas, ka apstiprinājuma prasība netiek izpildīta, neietekmē ārpus procesa esošas personas, bet atbildība par to ir jāuzņemas administratoram. Administratoram ir jāpilda arī kreditoru sapulces lēmums likvidēt uzņēmumu vai turpināt tā darbību (*InsO* 157. un 159. pants).

Ja maksātnespējas administrators ļaunprātīgi pārkāpj pienākumus, kādi tam noteikti Maksātnespējas kodeksā, tas ir atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies visām procesa pusēm (*InsO* 60. panta 1. punkts). Kodeksa 60. panta 1. punktā noteikts šādi: "Maksātnespējas administrators ir atbildīgs par jebkurai procesa pusei radušos zaudējumu atlīdzināšanu, ja tas ļaunprātīgi pārkāpj pienākumus, kādi tam noteikti šajā kodeksā. Tas rīkojas ar rūpību, kāda sagaidāma no pienācīga un rūpīga maksātnespējas administratora."

Maksātnespējas administratoram ir tiesības saņemt atlīdzību par amata pienākumu pildīšanu un kompensāciju par atbilstošiem izdevumiem (*InsO* 63. panta 1. punkta pirmais teikums). Atlīdzības jautājumus regulē Maksātnespējas atlīdzības noteikumi (*Insolvenzrechtsverfügungsverordnung — InsVV*), un to nosaka atkarībā no maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtības brīdī, kad maksātnespējas process tiek pabeigts. Minētajos noteikumos ir paredzētas graduētas standarta likmes, kas var palielināties atbilstoši maksātnespējas administratora pienākumu apmēram un sarežģītībai.

Pat pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas parādniekam, pret kuru vērš parasto kreditoru prasījumus, saglabājas īpašumtiesības uz realizējamiem aktīviem (*InsO* 38. un 39. pants). Principā tas ir atbildīgs ar visu mantu. Taču tiesības pārvaldīt aktīvus un atbrīvoties no tiem maksātnespējas procesa ietvaros ir piešķirtas maksātnespējas administratoram. Pēc parādnieka lūguma tiesas nolēmumā par tiesvedības sākšanu var arī uzdot īstenot tāda parādnieka pārvaldību, kas saglabā valdījuma tiesības, saskaņā ar *InsO* 270. pantu un turpmākajiem pantiem. Parādniekam savam pieprasījumam jāpievieno valdījuma tiesības saglabājuša parādnieka pārvaldības plāns, kura izstrāde ir reglamentēta *InsO* 270.a pantā. Rīkojums tiek izdots, ja valdījuma tiesības saglabājuša parādnieka pārvaldības plāns ir konsekvents un pilnīgs un nav zināmi nekādi apstākļi, kas liecinātu, ka valdījuma tiesības saglabājuša parādnieka pārvaldības plāns pēc būtības ir balstīts nepareizos faktos (*InsO* 270.b panta 1. punkts un 270.f panta 1. punkts). Turklāt nedrīkst izpildīties neviens no 270.e pantā paredzētajiem iemesliem valdījuma tiesības saglabājuša parādnieka pagaidu pārvaldības vienošanās izbeigšanai (*InsO* 270.b panta 1. punkts). Būtībā arī šajā gadījumā ir piemērojami vispārējie maksātnespējas noteikumi (*InsO* 270. panta 1. punkta otrais teikums). Taču valdījuma tiesības saglabājuša parādnieka pārvaldības gadījumā parādnieks saglabā tiesības rīkoties ar saviem aktīviem un atbrīvoties no tiem, un tas šīs tiesības izmanto tiesas iecelta pārrauga (*Sachverwalter*) uzraudzībā (*InsO* 270. panta 1. punkta pirmais teikums). Valdījuma tiesības saglabājuša parādnieka pārvaldības gadījumā pilnvaras, kas parasti ir maksātnespējas administratoram, tiek dalītas starp parādnieku un pārraugu.

Maksātnespējas procesa ierosināšana kalpo par pamatu daudziem parādnieka pienākumiem sniegt informāciju un sadarboties. Taču vienlaikus parādniekam ir arī tiesības piedalīties procesā.

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

InsO 94. pantā un turpmākajos pantos ir iztirzāts jautājums par to, vai parasts kreditors var veikt ieskaitu pret maksātnespējīgu parādnieku. Kodeksā ir noteikta būtiska atšķirība atkarībā no tā, vai iespēja veikt ieskaitu pastāvēja jau tad, kad tika ierosināts maksātnespējas process, vai arī šāda iespēja radās tikai pēc tam. Pirmajā gadījumā ieskaits būtībā ir pieļaujams, un tas nozīmē, ka parastajiem kreditoriem nav jāreģistrē prasījums tā iekļaušanai parādsaistību sarakstā (*Tabelle*), bet to prasījums var tikt apmierināts, paziņojot maksātnespējas administratoram par ieskaitu. Taču ieskaits paziņojums nav spēkā, ja kreditors ir ieguvis iespēju prasījumu dzēst tādu darījumu rezultātā, kas atzīstami par spēkā neesošiem (*InsO* 96. panta 1. punkta 3. apakšpunkts).

Otrajā gadījumā, kurā ieskaits iespēja radās vēlāk, ir jānošķir vairāki gadījumi.

Ja brīdī, kad tika ierosināts process, ieskaits prasījums jau pastāvēja, taču vēl nebija pienācis izpildes termiņš, vēl nebija paredzēta līdzīga atlīdzība vai uz to vēl attiecās nosacījumi, ieskaits ir pieļaujams pēc procesa ierosināšanas, tiklīdz tiek novērsti ieskaits kavēkļi.

Ja procesa ierosināšanas brīdī prasījums vēl nebija iesniegts vai kreditors ir ieguvis prasījumu pret parādnieku tikai pēc tam, kad process tika ierosināts, ieskaits nav atļauts saskaņā ar *InsO* 96. panta 1. punkta 1. un 2. apakšpunktu, un tā rezultātā parādnieks var pieprasīt, lai kreditors izpilda savu līguma daļu maksātnespējīgā parādnieka mantas labā, taču kreditors var reģistrēt šo prasījumu tikai iekļaušanai parādsaistību sarakstā, un tas tiks apmierināts tikai pēc dividenžu likmes.

Savukārt tad, ja kreditors prasījumu nav ieguvis no cita kreditora pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas, bet ieguvis to personiski pēc procesa ierosināšanas, piemēram, noslēdzot līgumu ar maksātnespējas administratoru, tam ir tiesības veikt ieskaitu kā kreditoram no maksātnespējīgā parādnieka mantas.

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

Vācijas tiesībās maksātnespējas procesa ietekme uz spēkā esošajiem līgumiem ir noteikta ar *InsO* 103. pantu un turpmākajiem pantiem. Būtībā pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas spēkā esošās līgumattiecības var tikt izbeigtas vai turpinātas vai arī maksātnespējas administratoram tiek dota izvēle starp izpildi un izbeigšanu.

Attiecībā uz dažiem darījumiem maksātnespējas procesa sekas ir konkrēti regulētas tiesību aktos (*InsO* 103.-118. pants). Piemēram, rīkojumi, līgumi par darbu vai pakalpojumiem vai atļaujas rīkoties attiecībā uz aktīviem, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, zaudē spēku brīdī, kad tiek ierosināts maksātnespējas process, savukārt parādnieku noslēgtie līgumi par īpašuma nomu un darba līgumi joprojām ir spēkā un ir saistoši attiecībā uz maksātnespējīgā parādnieka mantu.

Attiecībā uz līgumiem, ko parādnieks un otrs līgumslēdzējs nav izpildījis vai ir izpildījis daļēji, *InsO* 103. panta 1. punktā ir paredzēta iespēja, ka maksātnespējas administrators var izvēlēties starp līguma izpildi vai neizpildi. Ja maksātnespējas administrators izvēlas izpildi maksātnespējīgā parādnieka mantas interesēs, kreditora pretprasījums ir apmierināms prioritāri, jo saskaņā ar *InsO* 55. panta 1. punkta 2. apakšpunktu tas ir maksātnespējīgā parādnieka mantai piekrītošs parāds. Ja maksātnespējas administrators nolemj pret izpildi, tas saskaņā ar līgumu nevar pieprasīt neko citu. Kreditori var izvirzīt kompensācijas prasījumu par neizpildi tikai kā parastie kreditori; šajā nolūkā tiem jāreģistrē prasījums iekļaušanai parādsaistību sarakstā (*InsO* 103. panta 2. punkta pirmais teikums). Ja maksātnespējas administrators izvēli neveic, līgumpartneris var pieprasīt, lai viņš izvēli tomēr veiktu. Šādā gadījumā administratoram nekavējoties ir jāpaziņo, vai viņš plāno pieprasīt izpildi. Ja viņš šādi nerīkojas, viņš vairs nevar pieprasīt, lai līgums tiktu izpildīts. Attiecībā uz finanšu pakalpojumiem un darījumiem noteiktā datumā kodekss liedz administratoram izvēles iespēju (*InsO* 104. pants).

Ja līgumsaistību virzība nav īpaši neregulēta *InsO* 103.-118. pantā, līguma darbība turpinās arī pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas.

Līgumu atcelšanas klauzulu pieļaujamība ir strīdīgs jautājums. Izejas punkts ir *InsO* 119. pantā noteiktā norma, kas paredz, ka līgumi, kas jau iepriekš izslēdz vai ierobežo 103. panta un turpmāko pantu piemērošanu, ir nederīgi. Saskaņā ar šo normu ir pieļaujamas no maksātnespējas neatkarīgas atcelšanas klauzulas, kas ir saistītas nevis ar maksātnespējas procesa ierosināšanu vai pieteikumu iesniegšanu, bet gan ar parādnieka

maksājumu saistību neizpildi. Taču atcelšanas klauzulas, kas ir atkarīgas no maksātnespējas, ir problemātiskas — īpaši ņemot vērā Federālās tiesas (*Bundesgerichtshof*) 2012. gada 15. novembra spriedumu (IX ZR 169, 11, BGHZ 195, 348). Tiesa minētajā spriedumā konstatēja, ka atcelšanas klauzula energoapgādes līgumā, kas ir atkarīgs no attiecīgās maksātnespējas, ir nederīga. Taču tiesa norādīja, ka atcelšanas klauzulas, kas ir atkarīgas no maksātnespējas, kā tādas nav nederīgas: atcelšanas klauzulas, kas atbilst likumā paredzētajai atcelšanas iespējai, ir pieļaujamas. Līdz ar to nav pārliecinoši noskaidrots, kā vērtējamas tādas atcelšanas klauzulas, kas ir atkarīgas no maksātnespējas. Attiecībā uz līgumisko risinājumu klauzulām finanšu pakalpojumu un darījumu noteiktā datumā gadījumos *InsO* 104. panta 3. un 4. punkts ietver īpašus noteikumus.

Ja parādnieks un kreditors ir vienojušies par tiesību nodošanas aizliegumu saskaņā ar vispārējām tiesībām, tas ir saistoši arī maksātnespējas administratoram. Taču darījumos šāds tiesību nodošanas aizliegums bieži nav spēkā, jo, pat ja pastāv līgumā noteikts tiesību nodošanas aizliegums, monetāru prasījumu nodošana ir spēkā, ja parādnieks un kreditors ir tirgotāji (*Kommerckodeksa (Handelsgesetzbuch)* 354.a panta 1. punkts).

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

Tā kā maksātnespējas procesa mērķis ir vienlīdzīgi apmierināt visu kreditoru prasījumus, *InsO* 87. pants nepārprotami paredz, ka parastie kreditori var piedzīt savus prasījumus tikai saskaņā ar normām, kas regulē procesu. Tādējādi līdz ar maksātnespējas procesa ierosināšanu rodas izpildes aizliegums, kas neļauj parastajiem kreditoriem procesā panākt prasījumu izpildi pret maksātnespējīgā parādnieka mantu vai citu parādnieka īpašumu (*InsO* 89. panta 1. punkts). Izpildes aizliegums ir jāievēro uz likuma pamata, tādējādi izpilde, kas jau ir uzsākta, tiek automātiski apturēta neatkarīgi no tā, vai kreditors ir informēts par procesa ierosināšanu un vai parādnieks ir pieprasījis izpildes atlikšanu.

InsO 88. pants nosaka, ka procesa ierosināšanai ir atpakaļejošs spēks (*Rückschlagsperre*) attiecībā uz iepriekšējiem izpildes pasākumiem, un paredz, ka nodrošinājuma tiesības, kas iegūtas izpildes gaitā pēdējā mēneša laikā pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas vai pēc šāda pieteikuma iesniegšanas, zaudē juridisko spēku brīdī, kad tiek ierosināts process. Arī šajā gadījumā nav nozīmes tam, vai kreditors ir zinājis par plānoto pieteikumu par maksātnespējas procesa ierosināšanu.

Ja nodrošinājums bija iegūts, piemērojot izpildes pasākumu, kādu laiku pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas, nodrošinājums nav spēkā neesošs saskaņā ar *InsO* 88. panta 1. punktu, taču to noteiktos apstākļos var apstrīdēt (Federālā tiesa, 2004. gada 22. janvāra spriedums — IX ZR 39/03).

Kad tiek ierosināts maksātnespējas process, parādnieks zaudē iespēju piedalīties tiesvedībā, pārstāvot mantu. Šīs tiesības tiek piešķirtas maksātnespējas administratoram, kuram ir tiesības rīkoties kā tiesvedības pusei, veicot amata pienākumus. Līdz ar to maksātnespējas administrators var savā vārdā veikt prasījumus, kas attiecas uz maksātnespējīgā parādnieka mantu.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

Tā kā līdz ar maksātnespējas procesa ierosināšanu maksātnespējīgais parādnieks zaudē tiesības ierosināt tiesvedību, neizšķirta tiesvedība, ja tā attiecas uz maksātnespējīgā parādnieka mantu, tiks sākotnēji pārtraukta (*Civilprocesa kodeksa (Zivilprozessordnung — ZPO)* 240. panta pirmais teikums).

Ja parādnieks ir prasītājs (piemēram, tiesvedībā, kurā parādnieks ir pieteicējs vai iebilst pret prasījumu, kas jau ir izpildāms), maksātnespējas administrators var atsākt procesu vai atteikties to atsākt (*InsO* 85. panta 1. punkta pirmais teikums). Ja viņš to pieņem, process tiek turpināts. Ja viņš atsakās, aktīvs tiek izslēgts no maksātnespējīgā parādnieka mantas un tiesvedību var atsākt vai nu parādnieks, vai atbildētājs (*InsO* 85. panta 2. punkts).

Ja parādnieks ir atbildētājs, jānošķir šādi gadījumi: ja maksātnespējas procesa ierosināšanas brīdī pastāv neizšķirta tiesvedība par prasījumu, kas ietilpst maksātnespējas tvērumā, prasījums ir jāreģistrē iekļaušanai parādsaistību sarakstā (*InsO* 87. pants). Ja maksātnespējas administrators vai parasts kreditors iebilst, prasījuma izšķiršanu veic, atsākot pārtraukto tiesvedību (*InsO* 180. panta 2. punkts).

Turpretī, ja prasījums neietilpst maksātnespējas tvērumā, taču, piemēram, tas ir prasījums par atbrīvojumu vai parādu, kas attiecas uz pašu maksātnespējīgā parādnieka mantu, tiesvedību var atsākt vai nu maksātnespējas administrators, vai arī prasītājs (*InsO* 86. pants).

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

Kā skaidrots ievadā, ar Maksātnespējas kodeksu kreditoriem tiek piešķirta būtiska ietekme uz maksātnespējas procesu. Kreditori savas tiesības izmanto kreditoru sapulcē (*Gläubigerversammlung*, *InsO* 74. pants un turpmākie panti) vai kreditoru komitejā (*Gläubigerausschuss*), kuru var iecelt kreditoru sapulce (*InsO* 68. pants un turpmākie panti). Kreditoru sapulce ir galvenā institūcija, kurā kreditori pieņem lēmumus, savukārt kreditoru komiteja ir institūcija, ar kuras palīdzību tie īsteno uzraudzību. Kreditoru sapulci sasauc maksātnespējas tiesa (*InsO* 74. panta 1. punkta pirmais teikums), kas to arī vada (*InsO* 76. panta 1. punkts). Sapulci apmeklēt var visi privileģētie kreditori, visi parastie kreditori, maksātnespējas administrators, kreditoru komitejas locekļi un parādnieks (*InsO* 74. panta 1. punkta otrais teikums). Kreditoru sapulce lēmumus vienmēr pieņem ar vienkāršu vairākumu, kur vairākumu nosaka nevis balsu skaits, bet gan balsojošo kreditoru prasījumu summa (*InsO* 76. panta 2. punkts). Ja uzņēmums pārsniedz noteiktu lieluma kritēriju, maksātnespējas tiesai vēl pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas ir jāieceļ pagaidu kreditoru komiteja (*InsO* 22.a pants). Šī komiteja piedalās maksātnespējas administratora iecelšanas procesā, un tās viedoklim ir nozīme jebkura tāda lēmuma pieņemšanā, ar ko norīko tāda parādnieka pārvaldību, kas saglabā valdījuma tiesības (*InsO* 56.a pants un 270.b panta 3. punkts).

Par kreditoru sapulces nozīmīgumu liecina tas, ka tajā tiek lemts par procesa virzienu, īpaši par to, kā realizējami parādnieka aktīvi. Kreditoru sapulcei ir arī šādi pienākumi:

- cita maksātnespējas administratora ievēlēšana (*InsO* 57. panta pirmais teikums),
- maksātnespējas administratora uzraudzība (*InsO* 66. un 79. pants, kā arī 197. panta 1. punkta 1. apakšpunkts),
- lemšana par uzņēmuma darbības izbeigšanu vai turpināšanu (*InsO* 157. pants),
- tādu noteiktu īpaši svarīgu darījumu apstiprināšana, kurus noslēdz maksātnespējas administrators (*InsO* 160. panta 1. punkts).

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

Informāciju par maksātnespējas administratora pilnvarām attiecībā uz maksātnespējīgā parādnieka mantas aktīviem skatīt iepriekš pie jautājuma "Kādas pilnvaras attiecīgi ir parādniekam un maksātnespējas administratoram".

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

1. Kreditori, kam ir tiesības uz atbrīvojumu

Kreditori, kam ir tiesības uz atbrīvojumu (*aussonderungsberechtigte Gläubiger*, "kreditori, kam ir tiesības uz atdalīšanu"), ir kreditori, kuriem ir tiesības pieprasīt, lai aktīvs tiktu izslēgts no maksātnespējīgā parādnieka mantas saskaņā ar lietu (*in rem*) vai individuālajām (*in personam*) tiesībām (*InsO* 47. panta pirmais teikums). Kreditori, kam ir tiesības uz atbrīvojumu, nav parastie kreditori, tāpēc tiem nav tiesību reģistrēt prasījumus iekļaušanai parādsaistību sarakstā, taču tie var piedzīt prasījumus, ierosinot prasību vai saskaņā ar vispārējām tiesību normām (*InsO* 47. panta otrais teikums). Taču tie prasību ierosina nevis pret parādnieku, bet gan pret maksātnespējas administratoru, kurš rīkojas kā lietas dalībnieks, veicot savus amata pienākumus. Tiesības uz atbrīvojumu var izrietēt no īpašumtiesībām uz aktīvu (ja īpašumtiesības nav nodotas ar nodrošinājumu, jo tādā gadījumā īpašnieks ir tikai nodrošināts kreditors (*InsO* 51. panta 1. punkts)) vai no vienkārši rezervētām īpašumtiesībām, kā arī no restitūcijas prasījuma saskaņā ar saistību tiesībām (piemēram, namsaimnieks pret īrnieku).

2. Nodrošinātie kreditori

Nodrošināti kreditori (*absonderungsberechtigte Gläubiger*, "kreditori, kuriem ir tiesības uz to, lai viņu prasījums tiktu apmierināts atsevišķi") ir kreditori, kuriem ir tiesības uz to, lai viņu prasījums tiktu apmierināts prioritāri no tāda aktīva realizācijas, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā. Tie nepiedalās prasījumu pārbaudes procesā, bet attieksme pret tiem ir prioritāra, jo šādiem kreditoriem ir tiesības uz to, lai viņu prasījumi tiktu apmierināti no attiecīgā aktīva pārdošanas rezultātā gūtajiem ienākumiem pirms citu zemākas prioritātes vai nenodrošinātu parasto kreditoru prasījumiem. Jebkādu no pārdošanas papildus gūtos ienākumus pievieno maksātnespējīgā parādnieka mantai, un tie ir pieejami citu kreditoru prasījumu apmierināšanai. Šāda veida nodrošinājuma tiesības var izrietēt cita starpā no apgrūtinājumiem, ķīlām uz personisko mantu vai īpašumtiesībām nodrošinājuma veidā (*InsO* 49., 50. un 51. pants).

Ja no pārdošanas gūtie ienākumi nav pietiekami prasījuma apmierināšanai un ja nodrošinātajam kreditoram papildus lietu tiesībām pret parādnieku ir arī individuālo tiesību prasījums, tas var pieprasīt papildus nodrošinātajam prasījumam proporcionālu apmierinājumu no maksātnespējīgā parādnieka mantas, reģistrējot individuālās tiesības, ciktāl tās nav apmierinātas, iekļaušanai parādsaistību sarakstā (*InsO* 52. panta otrais teikums).

3. Kreditori, kuriem ir prasījumi pret pašu mantu

Kreditoriem, kuriem ir prasījumi pret pašu mantu (*Massegläubiger*), nav jāreģistrē prasījumi, jo tie tiek apmierināti iepriekš. Saskaņā ar *InsO* 53. pantu parādi, kuri attiecas uz mantu, ietver maksātnespējas procesa izmaksas un citas saistības, ko rada administrators pēc procesa ierosināšanas saistībā ar maksātnespējas noregulēšanu (piemēram, algu prasījumi darbiniekiem, kuri vēl arvien ir nodarbināti uzņēmumā, vai tāda jurista prasījumi, kuru piesaistījis maksātnespējas administrators, lai celtu prasības tiesās). Iemesls, kāpēc šādi prasījumi ir jāapmierina prioritāri, ir tas, ka maksātnespējas administrators procesu var pienācīgi veikt tikai tad, ja viņš var uzņemties jaunas saistības, kurām tiek nodrošināta pilnīga izpilde. Turklāt par saistībām, kas attiecas uz mantu, uzskata saistības, kas radušās no netaisnas iedzīvošanās no maksātnespējīgā parādnieka mantas, kā arī noteiktas saistības no pagaidu maksātnespējas procesa.

4. Parastie kreditori

Prasījumu pārbaudes procesā piedalās tikai parastie kreditori (*Insolvenzgläubiger*, "maksātnespējas kreditori") (*InsO* 174. panta 1. punkta pirmais teikums). Saskaņā ar *InsO* 38. pantu parastie kreditori ir visi personiskie kreditori, kuriem ir pamatoti prasījumi pret parādnieku dienā, kad tiek ierosināts maksātnespējas process. *InsO* 39. panta 1. punktā uzskaitīto subordinēto parasto kreditoru (*nachrangige Insolvenzgläubiger*) prasījumi ir jāiesniedz tikai tad, ja maksātnespējas tiesa to ir īpaši pieprasījusi (*InsO* 174. panta 3. punkta pirmais teikums). Subordinētos maksātnespējas prasījumus apmierina pēc tam, kad ir apmierināti citi parasto kreditoru prasījumi. Kā piemērus var minēt soda naudas un tādus procentus un soda naudas par kavētiem maksājumiem, kas uzkrājas par parasto kreditoru prasījumiem kopš maksātnespējas procesa ierosināšanas.

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

Prasījumi ir jāiesniedz rakstiski maksātnespējas administratoram laikposmā, kas noteikts maksātnespējas tiesas nolēmumā par ierosināšanu, norādot prasījuma iemeslu un apmēru un pievienojot prasījuma pamatojuma dokumentus (*InsO* 174. panta 1. punkta pirmais un otrais teikums un 2. punkts). Taču prasījumi tiks ņemti vērā arī tad, ja to iesniegšanas termiņš būs nokavēts (*InsO* 177. pants). Ir jāiesniedz visi maksātnespējas prasījumi neatkarīgi no tā, vai to pamatā esošās tiesiskās attiecības regulē civiltiesības vai publiskās tiesības (piemēram, nodokļu saistības).

Turpmāk izklāstītie nosacījumi piemērojami ārvalstu kreditoriem. ES Maksātnespējas regulas 55. pants ļauj ārvalstu kreditoriem iesniegt prasījumus, izmantojot prasījuma standarta veidlapu. Prasījumus var iesniegt jebkurā ES iestāžu oficiālajā valodā. Taču kreditoriem var pieprasīt iesniegt tulkojumu tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā process tiek ierosināts, vai citā valodā, ko minētā valsts norādījusi kā pieņemamu. Būtībā prasījumi ir jāiesniedz termiņā, kas paredzēts tās valsts tiesībās, kurā process tiek ierosināts. Ārvalstu kreditoru gadījumā šis termiņš nav mazāks par 30 dienām pēc tam, kad paziņojums par maksātnespējas procesa ierosināšanu publicēts tās valsts maksātnespējas reģistrā, kurā process tiek ierosināts.

Maksātnespējas administratoram visi atbilstīgi iesniegtie prasījumi ir jāuzskaita parādsaistību sarakstā (*Tablelle*). Šajā posmā prasījuma saturs netiek pārbaudīts. Prasījumus pārbauda un to apmēru un secību nosaka tikai pārbaudes sēdē maksātnespējas tiesā (*InsO* 176. panta pirmais teikums). Ja pārbaudes sēdē ne maksātnespējas administrators, ne parastais kreditors neiebilst pret prasījumu vai arī tad, ja jebkādi iebildumi tiek atrisināti, uzskata, ka prasījums ir pieņemts, un kreditors saņems savu dividendi no maksātnespējīgā parādnieka mantas realizācijā gūtajiem ienākumiem. Parādnieka iebildumi neietekmē prasījuma noteikšanu (*InsO* 178. panta 1. punkta otrais teikums), taču pēc maksātnespējas procesa pabeigšanas parastie kreditori nevarēs piedzīt pārējo prasījuma daļu, pamatojoties uz iekļaušanu sarakstā, un tiem pret parādnieku ir jāierosina atsevišķa prasība (*InsO* 201. panta 2. punkta pirmais teikums).

Savukārt tad, ja pārbaudes sēdē maksātnespējas administrators vai cits parastais kreditors ceļ iebildumus, kreditors pret apstrīdētāju pusi var ierosināt prasību par atzīšanu (*InsO* 179. panta 1. punkts). Tomēr kreditors var iegūt daļu no ienākumiem tikai tad, ja prasībā par atzīšanu tiek noskaidrots, ka prasījums tik tiešām ir pamatots (*InsO* 180. pants un turpmākie panti). Pirms ienākumu sadales maksātnespējas administratoram jā sastāda sadales saraksts (*Verteilungsverzeichnis*) (*InsO* 188. pants). Divās nedēļās no sadales saraksta publicēšanas dienas ir jāsniedz pierādījumi, ka ir ierosināta prasība par prasījuma atzīšanu (*InsO* 189. panta 1. punkts). Ja to neizdara, prasījumu ienākumu sadalē neņem vērā pat tad, ja tas pa to laiku ticis atzīts (*InsO* 189. panta 3. punkts). Taču tad, ja pierādījumi ir sniegti laikus, prasījumam piešķirtā daļa tiek atlikta no sadales, kamēr notiek ar minēto prasību saistītais process (*InsO* 189. panta 2. punkts). Ja prasība par prasījuma atzīšanu tiek noraidīta, atliktā daļa tiek novirzīta citiem parastajiem kreditoriem. Ja attiecībā uz apstrīdēto prasījumu jau ir izdots izpildu dokuments, prasību ierosina nevis kreditors, bet gan iebildumu sniedzējs (*InsO* 179. panta 2. punkts). Spriedumi, ar ko nosaka prasījumu vai atbalsta iebildumu, ir ne tikai spēkā *inter partes*, bet arī saistoši maksātnespējas administratoram un visiem parastajiem kreditoriem (*InsO* 183. panta 1. punkts).

Parastie kreditori, kas nav reģistrējuši prasījumu iekļaušanai sarakstā, nevar saņemt daļu no ienākumiem, kas gūti no pārdošanas, un nevar savu prasījumu piedzīt arī kādā citā veidā (*InsO* 87. pants). Maksājumu prasījumi pret maksātnespējas administratoru ir noraidāmi kā nepieņemami.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

Ja vien maksātnespējas plānā nav noteikts citādi, maksātnespējas administrators pārdod maksātnespējīgā parādnieka mantā ietilpstošos aktīvus, lai pārvērstu mantu naudas līdzekļos, kas sadalāmi starp kreditoriem. Administrators pēc saviem ieskatiem lemj, kā veikt pārdošanu, lai gūtu maksimāli lielus ienākumus. Parādnieka uzņēmumu vai atsevišķas ražotnes var pārdot kā vienotu kopumu vai arī uzņēmumu var sadalīt un individuālos aktīvus pārdot atsevišķi.

Pirms no pārdošanas gūtos ienākumus var sadalīt starp parastajiem kreditoriem, vispirms ir jāapmierina nodrošināto kreditoru un to kreditoru prasījumi, kuriem ir prasījumi pret pašu mantu. Ienākumu sadali veic saskaņā ar sadales sarakstu (*InsO* 188. pants), ko sagatavo maksātnespējas administrators, par pamatu izmantojot parādsaistību sarakstu (*InsO* 175. pants). Minētajā sarakstā ir jābūt ietvertiem visiem maksātnespējas prasījumiem, kuri jāņem vērā sadales gaitā. Ienākumi tiek sadalīti kreditoriem proporcionāli to prasījumu apmēram. Subordinēto parasto kreditoru rangs ir zemāks nekā parastajiem kreditoriem. To prasījumi tiek apmierināti tikai tad, ja pārējo parasto kreditoru prasījumi ir apmierināti pilnībā. Tā kā viņu izredzes apmierināt prasījumu ir zemas, prasījumi ir jāiesniedz tikai tad, ja to pieprasa maksātnespējas tiesa (*InsO* 174. panta 3. punkts).

Parasti pirms sadales uzsākšanas netiek gaidīts, līdz maksātnespējīgā parādnieka mantas pārdošana ir pabeigta. Tiklīdz maksātnespējīgā parādnieka mantā ir iegūti pietiekami naudas līdzekļi, veic atbilstošos maksājumus (*InsO* 187. panta 2. punkta pirmais teikums). Kad pārdošana ir pabeigta, notiek galīgā sadale (*InsO* 196. panta 1. punkts). Tam nepieciešams maksātnespējas tiesas apstiprinājums (*InsO* 196. panta 2. punkts). Ja visu parasto kreditoru (ieskaitot subordinēto kreditoru) prasījumus var pilnībā apmierināt (kas praksē notiek reti), administrators atlikušo pārsniegumu nodod parādniekam (*InsO* 199. panta pirmais teikums).

Ja kreditoram ir tiesības uz nodrošinātu prasījumu attiecībā uz aktīvu, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, un no pārdošanas gūtie ienākumi nav pietiekami, lai pilnībā apmierinātu prasījumu, kreditors var reģistrēt papildu individuālo tiesību prasījumu iekļaušanai sarakstā, taču tikai tādā apmērā, kādā netika apmierināts nodrošinātais prasījums. (Vai arī tas var atcelt nodrošināto prasījumu un reģistrēt individuālo tiesību

prasījumu pret parādnieku, lai iekļautu to sarakstā par visu summu) (*InsO* 52. panta otrais teikums).

Ja trešā persona apmierina tāda kreditora prasījumu, kuram pret parādnieku ir nodrošinājums ar lietu tiesībām, minētā trešā persona automātiski neieņem nodrošinātā kreditora vietu. Taču noteiktos gadījumos tiesību aktos ir paredzēta subrogācija, un par to var vienoties arī līgumiski. Šī nav īpaša maksātnespējas procesa iezīme, bet tas izriet no vispārējām tiesību normām. Piemēram, ja kreditoram ir nodrošinājums ar lietu tiesībām un tā prasījumu apmierina nevis parādnieks, bet trešā persona, kas ir prasījuma pret maksātnespējīgo personu galvotājs, kreditora prasījumu pret parādnieku nodod galvotājam saskaņā ar tiesisko subrogāciju (Civillkodeksa (*Bürgerliches Gesetzbuch — BGB*) 774. panta 1. punkta pirmais teikums). Attiecībā uz piesaistītajām nodrošinājuma tiesībām, piemēram, hipotēku vai ķīlu, Civillkodekss nepārprotami nosaka, ka tās ir nododamas galvotājam (*BGB* 412. un 401. pants). Nepiesaistītas nodrošinājuma tiesības — piemēram, zemes nodeva —, kuru mērķis ir nodrošināt prasījumu, uz likuma pamata galvotājam netiek nodotas. Tomēr analogiski saskaņā ar Civillkodeksa 412. un 401. pantu kreditoram ar līgumisku prasījumu ir jānodod nepiesaistītie nodrošinājumi galvotājam, ja vien puses nav vienojušās citādi. Tad galvotājs pārņem kreditora vietu ar lietu tiesību nodrošinājumu.

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

1. Standarta process

Pēc tam, kad ir veikta galīgā sadale, maksātnespējas process ir jāpabeidz (*InsO* 200. panta 1. punkts). Tiek publicēts lēmums par pabeigšanu. Pabeidzot maksātnespējas procesu, tiesības pārvaldīt aktīvus un atbrīvoties no aktīviem, uz kuriem attiecas maksātnespēja, tiek nodotas atpakaļ parādniekam.

Pēc maksātnespējas procesa pabeigšanas parastie kreditori principā var bez ierobežojumiem piedzīt atlikušos prasījumus pret parādnieku, jo prasījums ir dzēsts tikai izmaksāto dividendžu apmērā. Lai piedzītu to prasījuma daļu, kas netika apmierināta, *InsO* 201. panta 2. punkts paredz, ka parastie kreditori var piedzīt prasījumus pret parādnieku, par tiesisko pamatojumu izmantojot iekļaušanu sarakstā, tāpat kā saskaņā ar izpildāmu spriedumu, ja prasījumi ir noteikti un parādnieks nav tos apstrīdējis pārbaudes sēdē. Un otrādi — no iepriekš minētā *InsO* 201. panta 2. punkta var secināt, ka citos gadījumos kreditoriem savs prasījums pret parādnieku jāpiedzen, ceļot prasību.

Fiziskām personām ir piemērojams izņēmums. Tām ir iespēja pieprasīt atlikušā parāda dzēšanu (*Restschuldbefreiung*, *InsO* 201. panta 3. punkts, 286. pants un turpmākie panti). Atlikušā parāda dzēšanu parasti var piešķirt pēc 3 gadu ilga labas rīcības perioda, kura laikā parādniekam visi ienākumi, kas pieejami apķīlāšanai, ir jānodod pilnvarotai personai (*Treuhänder*). Dzēšana ir saistoša visiem parastajiem kreditoriem, tajā skaitā tiem kreditoriem, kas nav iesnieguši attiecīgus prasījumus (*InsO* 301. panta 1. punkts). Tas nozīmē, ka parastie kreditori vairs nevarēs piedzīt prasījumus no parādnieka (izņēmums: *InsO* 302. pantā minētie prasījumi, uz ko neattiecas atlikušā parāda dzēšana).

Juridiska persona, kurai tika piemērots maksātnespējas process un kuras valdījumā vairs nav aktīvu, automātiski tiek dzēsta no komercreģistra un pārtrauc eksistēt.

2. Maksātnespējas plāna process

Maksātnespējas plāna process ļauj nodrošinātiem kreditoriem un parastiem kreditoriem pašiem lemt par maksātnespējīgā parādnieka mantas realizāciju, tās sadali starp kreditoriem, procesa norisi un parādnieka atbildību pēc maksātnespējas procesa pabeigšanas. Šādu rīcību maksātnespējas plāna procesā īsteno, atkāpjoties no Maksātnespējas kodeksa normām (*InsO* 217. panta 1. punkta pirmais teikums). Reorganizācija un maksātnespējas plāns nav viens un tas pats. Maksātnespējas plānam ir būtiska nozīme uzņēmuma reorganizācijā, taču uz tā pamata uzņēmumu var arī likvidēt un tajā, piemēram, var paredzēt maksātnespējīgā parādnieka mantas realizāciju un sadali iesaistītajām pusēm, atkāpjoties no Maksātnespējas kodeksa normām.

Papildus iespējai dzēst atlikušos parādus maksātnespējas plānā ir paredzēts svarīgs līdzeklis parādniekam — ar balsu vairākumu izbalsot tīši traucējošus kreditorus. *InsO* 245. pantā ir noteikts, ka noteiktos apstākļos var uzskatīt, ka balsotāju grupas piekrišana ir piešķirta, pat ja nav iegūts nepieciešamais vairākums.

Maksātnespējas plānu var ierosināt maksātnespējas administrators vai parādnieks (*InsO* 218. panta 1. punkta

pirmais teikums). Maksātnespējas plāns sastāv no deklaratīvās daļas (*darstellender Teil*) un organizatoriskās daļas (*gestaltender Teil*) (*InsO* 219. panta pirmais teikums). Deklaratīvajā daļā ir norādīti tie pasākumi, kas jau veikti pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas, un tie, kas vēl jāveic, lai radītu pamatu paredzētajai iesaistīto pušu tiesību sakārtošanai (*InsO* 220. panta 1. punkts). Organizatoriskajā daļā ir noteikts, kā mainīsies iesaistīto pušu juridiskais stāvoklis (*InsO* 221. panta pirmais teikums). Saskaņā ar *InsO* 217. panta otro teikumu, ja parādnieks nav fiziska persona, maksātnespējas plānā var iekļaut arī dalības tiesības un parādnieka kapitāla daļas. *InsO* 225.a panta 2. punkts atļauj parādsaistību kapitalizāciju — kreditoru prasījumu pārvēršanu parādnieka kapitāla daļās, uz kurām attiecas uzņēmējdarbības tiesības. Īpaša nozīme ir *InsO* 243. pantā un turpmākajos pantos paredzētajam balsošanas mehānismam. Maksātnespējas plāna organizatoriskajā daļā ir noteiktas dažādas balsotāju grupas. Maksātnespējas plāns ir pieņemts tikai tad, ja to apstiprina katrā grupā balsojošo kreditoru vairākums (kreditoru vairākums) un ja to kreditoru prasījumu summa, kuri balso “par”, pārsniedz pusi no visu balsojošo kreditoru kopējiem prasījumiem (kopējo prasījumu vairākums). Taču saskaņā ar kodeksu tiek pieņemts, ka noteiktos apstākļos balsotāju grupa ir piekritusi, pat ja nav panākts nepieciešamais vairākums (*InsO* 245. pants). Šis “traucēšanas aizliegums” (*Obstruktionsverbot*) ir paredzēts tāpēc, lai individuāliem kreditoriem vai daļu turētājiem liegtu iespēju kavēt plāna izpildi. Saskaņā ar *InsO* 247. pantu arī parādniekam ir jāpiekrīt plānam. Taču iebildumi no parādnieka puses nav būtiski, ja plāna izpildes rezultātā parādnieka situācija, visticamāk, nebūs sliktāka nekā bez tā un ja neviens kreditors nesaņem ekonomiskas vērtības, kas pārsniedz viņa prasījuma pilnu apmēru.

Pēc tam, kad iesaistītās puses ir pieņēmušas maksātnespējas plānu un parādnieks tam ir piekritis, plāns ir jāapstiprina maksātnespējas tiesai. Tiesa apstiprina plānu, ja ir izpildītas visas būtiskās procesuālās prasības un kreditors vai daļas turētājs nav iesniedzis pieteikumu, apgalvojot, ka ir liela iespējamība, ka plāna izpildes rezultātā viņa situācija būs sliktāka nekā bez tā (*InsO* 251. pants). Lai nodrošinātos pret to, ka plāns šādu iebildumu rezultātā netiek izpildīts, plāna organizatoriskajā daļā var noteikt, ka ir jābūt pieejamiem līdzekļiem gadījumā, ja kāda puse pierāda, ka tās situācija pēc izpildes būs sliktāka (*InsO* 251. panta 3. punkts).

Nolēmumu, ar ko apstiprina plānu, var apstrīdēt tikai ierobežotā apmērā (*InsO* 253. pants).

Kad maksātnespējas plāna apstiprinājumu vairs nevar apstrīdēt un plānā nav paredzēts citādi, maksātnespējas tiesa pabeidz maksātnespējas procesu (*InsO* 258. panta 1. punkts). Tiesības atbrīvoties no parādnieka īpašuma tiek atgrieztas parādniekam. Plāna organizatoriskajā daļā paredzētās sekas kļūst saistošas visām iesaistītajām personām neatkarīgi no tā, vai tās ir reģistrējušas savus prasījumus vai iebildušas pret maksātnespējas plānu kā ieinteresētās puses (*InsO* 254.b pants). Tas nozīmē, ka maksātnespējas plānā paredzēta atteikšanās, apturēšana un citas darbības stājas spēkā uz likuma pamata un nav jāiesniedz atsevišķa nodoma deklarācija (*InsO* 254.a panta 1. punkts). Maksātnespējas plāns principā neietekmē parasto kreditoru tiesības pret trešām personām. Ja plānā paredzēts, izņēmums attiecas uz grupas iekšējo trešās personas nodrošinājumu (*gruppeninterne Drittsicherheiten*), ko kreditoram ir sniedzis ar parādnieku saistīts uzņēmums Akciju sabiedrību likuma (*Aktiengesetz — AktG*) 15. panta nozīmē (piemēram, meitasuzņēmums) (*InsO* 217. panta 2. punkts un 223.a pants).

Lai nodrošinātu to, ka parādnieks pilda viņam ar maksātnespējas plānu noteiktos pienākumus, plānā var noteikt, ka parādnieku uzrauga maksātnespējas administrators. Uzraudzības perioda laikā maksātnespējas administratoram katru gadu jāziņo tiesai un kreditoru komitejai, ja tāda ir izveidota, par aktuālo situāciju un izredzēm izpildīt maksātnespējas plānu (*InsO* 261. panta 2. punkta pirmais teikums).

Neatkarīgi no tā, vai ir noteikta šāda uzraudzība, *InsO* 255. pantā paredzētās “atjaunošanas klauzulas” (*Wiederauflebensklausele*) mērķis ir nodrošināt, ka parādnieks plānu izpilda. Ja parastu kreditoru prasījumi ir atlikti vai daļēji atcelti, pamatojoties uz maksātnespējas plāna organizatorisko daļu, šāda atlikšana vai atcelšana saskaņā ar minēto normu kreditoram vairs nav saistoša, ja parādnieks būtiski atpaliek no plāna izpildes attiecībā uz šo kreditoru (*InsO* 255. panta 1. punkts). Tas pats attiecas uz visiem parastajiem kreditoriem, ja plāna īstenošanas posmā attiecībā uz parādnieka aktīviem tiek ierosināts jauns maksātnespējas process (*InsO* 255. panta 2. punkts). Parastie kreditori, kam ir pieņemti prasījumi, kurus parādnieks pārbaudes sēdē nav apstrīdējis un kurus tie uztur saskaņā ar apstiprinātu un galīgu maksātnespējas plānu saistībā ar ierakstu sarakstā, var šos prasījumus izpildīt pret parādnieku tāpat, kā tie to darītu saskaņā ar izpildāmu spriedumu (*InsO* 257. panta 1. punkta pirmais teikums).

Ja uzņēmuma reorganizācijas pamatā ir maksātnespējas plāns, darbībai nereti būs nepieciešami aizņēmumi. Lai pasargātu aizdevējus, maksātnespējas plāna organizatoriskajā daļā var noteikt maksimālo aizņēmumu apmēru

(*InsO* 264. pants). Ar nosacījumu, ka jaunā aizdevēja prasījums ir zem noteiktās maksimālās summas, šādas maksimālās summas vienošanās rezultātā jebkurā jaunā maksātnespējas procesā parastie kreditori ierindotos pēc jaunā aizdevēja.

Maksātnespējas plāna procesā tiek pieļauts, ka parādnieks var panākt atlikušā parāda dzēšanu neatkarīgi no iepriekš aprakstītā dzēšanas procesa. Kodeksā ir noteikts, ka tad, ja maksātnespējas plānā nav noteikts citādi, atlikušie parādnieka parādi kreditoriem tiek dzēsti, ja tas apmierina kreditoru prasījumus tā, kā paredzēts maksātnespējas plānā (*InsO* 227. panta 1. punkts).

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

Informāciju par kreditoru tiesībām pēc maksātnespējas procesa pabeigšanas skatīt atbildē uz jautājumu “Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)”.

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

Saskaņā ar Vācijas tiesību normām maksātnespējas procesa izmaksas tiek iepriekš segtas no maksātnespējīgā parādnieka mantas un tām ir priekšroka pār parasto kreditoru prasījumiem kā saistībām, kas attiecas uz mantu (*InsO* 53. pants). Saskaņā ar *InsO* 54. pantu maksātnespējas procesa izmaksas ietver tiesu izmaksas attiecībā uz procesu un pagaidu maksātnespējas administratora, maksātnespējas administratora un kreditoru komitejas locekļu nopelnīto atlīdzību, kā arī saistītos radušos izdevumus.

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

Lai novērstu rīcību, kas kaitē kreditoriem, to aktīvu iegūšana pēc procesa ierosināšanas, kuri ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, pēc būtības nav spēkā, savukārt to aktīvu iegūšana pirms procesa ierosināšanas, kuri ietilptu maksātnespējīgā parādnieka mantā pēc procesa ierosināšanas, pēc būtības ir spēkā, taču noteiktos apstākļos to var apstrīdēt.

Tā kā no maksātnespējas procesa ierosināšanas brīža parādnieku tiesības atbrīvoties no sava īpašuma ir nodotas maksātnespējas administratoram, parādnieka atbrīvošanās no aktīviem, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas pēc būtības pilnībā nav spēkā (galvenais izņēmums — ir notikusi labticīga zemes iegūšana, tomēr arī to var apstrīdēt) (*InsO* 81. panta 1. punkta pirmais teikums). Turklāt principā nav iespējams iegūt tiesības uz aktīvu, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, ja parādnieks ir atbrīvojies no aktīva, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas, taču rezultāts rodas tikai pēc tam (*InsO* 91. panta 1. punkts) (galvenais izņēmums — zemes iegūšana, *InsO* 91. panta 2. punkts). Līdzīgi spēku zaudē arī tiesības uz nodrošinājumu, kas iegūts izpildes procesa rezultātā pēdējā mēneša laikā pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas vai pēc šāda pieteikuma iesniegšanas, tiklīdz ir ierosināts process (*InsO* 88. panta 1. punkts).

No *InsO* 129. panta un turpmākajiem pantiem izriet, ka iegūšana no maksātnespējīgā parādnieka mantas pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas — pretēji iegūšanai pēc procesa ierosināšanas — pēc būtības ir spēkā, taču noteiktos apstākļos to var apstrīdēt. Minētajām tiesībām apstrīdēt maksātnespējīga parādnieka darbības ir izšķiroša nozīme, lai varētu piemērot maksātnespējas tiesību normas, jo tas ļauj maksātnespējas administratoram piekļūt parādnieka aktīvu aizplūdei, kas notikusi pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas. Tas var lielā mērā palīdzēt palielināt maksātnespējīgā parādnieka mantu un tādējādi nodrošināt, ka maksātnespējas tiesību normas pilda izvirzīto mērķi nodrošināt kreditoru prasījumu vienlīdzīgu apmierināšanu sakārtotā veidā un novērst prioritāru attieksmi pret atsevišķiem kreditoriem. Ja maksātnespējas administrators sekmīgi izmanto apstrīdēšanas tiesības, puse, kas pārsūdzētā darījuma rezultātā ir guvusi labumu, atgriež visu, kas darījuma rezultātā ir atvilks no maksātnespējīgā parādnieka mantas aktīviem. Ja tas nav iespējams naturā, administrators maksā kompensāciju. Maksātnespējas administrators var celt prasību par restitūcijas tiesību izpildi un var paļauties uz restitūcijas tiesībām pret jebkādiem kreditora celtiem pretējiem prasījumiem. Ja labuma guvējs apstrīdētajā darījumā atdod saņemto īpašumu, tiek atjaunots jebkāds pretprasījums, kas tam var būt (*InsO* 144. pants).

Lai darījums, kas noslēgts pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas, būtu apstrīdams, tam ir jābūt

nelabvēlīgam parastajiem kreditoriem (*InsO* 129. pants) un ir jābūt izpildītam vienam no pamatojumiem, kas noteikti *InsO* 130.-136. pantā. Jebkādu tiesisku rīcību — t. i., jebkuru darbību (arī bezdarbību, *InsO* 129. panta 2. punkts) —, kas rada tiesiskas sekas, var apstrīdēt (Federālās tiesas 2004. gada 12. februāra spriedums — IX ZR 98/03, 12. punkts). Ja kodeksā nav paredzēts citādi, nav būtiski, vai tiesisko rīcību ir veicis parādnieks. Turklāt tas, vai ir iesaistītas līgumiskas vai tiesiskas sekas, nav izšķirošs faktors (Federālās tiesas 2013. gada 7. maija spriedums — IX ZR 191/12, 6. punkts).

Konkrēti darījuma apstrīdēšanas pamati ir šādi:

- bezmaksas labums, ko piešķīris parādnieks, ja vien tas nav noticis vairāk nekā četrus gadus pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas (*InsO* 134. pants),
- tiesiska rīcība, ko veicis parādnieks pēdējos 10 gados pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas ar nolūku radīt nelabvēlīgas sekas kreditoriem, ja otra puse bija informēta par parādnieka nolūku (*InsO* 133. pants). Šis periods ir tikai četri gadi, ja minētā rīcība ir devusi otrai pusei iespēju sniegt nodrošinājumu vai apmierinājumu,
- tiesiska rīcība, ko veicis parādnieks pēdējos trijos mēnešos pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas un kas ir tieši nelabvēlīga kreditoriem, ja parādnieks jau bija maksātnespējīgs un otra puse par to bija informēta (*InsO* 132. panta 1. punkta 1. apakšpunkts),
- tiesiska rīcība, ar ko parastam kreditoram tiek piešķirts nodrošinājums vai apmierinājums, kuru tam nav tiesību saņemt, ja šāda rīcība ir veikta pēdējā mēneša laikā pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas (*InsO* 131. panta 1. punkta 1. apakšpunkts),
- tiesiska rīcība, ar ko parastam kreditoram tiek piešķirts nodrošinājums vai apmierinājums, kuru tam nav tiesību saņemt, ja šāda rīcība ir veikta pēdējo trīs mēnešu laikā pirms maksātnespējas procesa ierosināšanas pieteikuma iesniegšanas un parādnieks šādas rīcības brīdī bija maksātnespējīgs, un otra puse par to bija informēta (*InsO* 130. panta 1. punkta 1. apakšpunkts).

Šajos gadījumos gan parādniekam, gan kreditoram, kas gūst labumu, var rasties arī kriminālatbildība (Kriminālkodeksa 283.-283.d pants).

Patērētāju maksātnespējas process

Patērētāju maksātnespējas procesu (*Verbraucherinsolvenzverfahren*) piemēro fiziskām personām, kuras neveic un nav veikušas uzņēmējdarbību kā pašnodarbinātas personas, un fiziskām personām, kuras ir veikušas uzņēmējdarbību kā pašnodarbinātas personas, bet kuru finanšu stāvoklis ir nepārprotams un pret kurām nav no darba tiesiskām attiecībām izrietošu prasījumu (*InsO* 304. panta 1. punkta pirmais teikums). Pretēji standarta maksātnespējas procesam uzmanība netiek pievērsta aktīvu realizēšanai, bet gan patērētāja parādu dzēšanai.

Šis process no standarta procesa atšķiras galvenokārt tad, ja pieteikumu veic parādnieks viens pats vai kopā ar citiem. Šajā gadījumā pirms nolēmuma par maksātnespējas procesa ierosināšanu ir paredzēts ārpustiesas posms, kura mērķis ir panākt vienošanos ar kreditoriem attiecībā uz parādu atmaksu, balstoties uz plānu (*InsO* 305. panta 1. punkta 1. apakšpunkts). Ja ārpustiesas vienošanās netiek panākta, parādnieks var iesniegt pieteikumu par maksātnespējas procesa ierosināšanu.

Pēc tam seko posms, kurā tiek apturēts ierosināšanas process un maksātnespējas tiesa dod kreditoriem iespēju panākt vienošanos ar parādnieku par parādsaistību dzēšanas plānu (*Schuldenbereinigungsplan*). Ja parādsaistību dzēšanas plāns tiek realizēts, kreditoru prasījumus tad regulē tikai minētais plāns, kas ir realizējams tāpat kā tiesas procesā panākts noregulējums (*Prozessvergleich*) (*InsO* 308. panta 1. punkta otrais teikums). Uzskatāms, ka pieteikumi par maksātnespējas procesa ierosināšanu un atlikušā parāda dzēšanu ir atsaukti (*InsO* 308. panta 2. punkts). Ja vienošanās par parādsaistību dzēšanas plānu netiek panākta, tiek atsākti ierosināšanas process.

Lapa atjaunināta: 11/09/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.